

KÖLTÉSZET NAPJA — ÉRVEK A HALK SZÓ MELLETT

Köztudott, hogy a költészet napját 1964 óta ünnepeljük, és egyúttal József Attila születésnapjára is emlékezünk április 11-én. Természetesen nem maradhatnak ki a szerkesztett műsorból az évfordulós költők sem, mint ahogy figyelni kell a helyi kötődésekre is.

ROZMÁN LÁSZLÓ

A műsorajánló összeállításának napján olvastam a hírt, hogy életének 102. évében elhunyt Radnóti Miklós özvegye, Gyarmati Fanni. A költő hagyatékát gondozva sosem törődött a jogdíjak körüli huzavonával, Radnótit az egész nemzet költőjének tartotta, akit minél többen olvasnak, mondanak, annál jobb. A XIII. kerületi lakás ajtajáról soha nem vette le férje névtábláját. Most közel 70 év után találkozott vele...

Az összeállításban emlékezhetünk rájuk egy-egy szép verssel, akár a Nem tudhatom, vagy éppen a Hetedik ecloga is elhangozhat, persze kellő bevezetővel. Mesélni is lehet pár szóval a költőről, és minden szörnyűséget áthidaló szerelmükről. Általánosságban elmondható, hogy a műsorban szereplő költők arcképét meg lehet jeleníteni fotóval, vagy akár egy prezentációval is. Ez utóbbi arra is lehetőséget nyújt, hogy kéziratok, helyszínek is bemutatásra kerüljenek. Arra azonban ügyelni kell, hogy túl sok kép, túl gyors váltásokkal ne legyen, mert elvonhatja a figyelmet a versmondóról.

Versajánló

KORMOS ISTVÁN: Fehér virág

(Radnóti Miklósról írta)

Fehér virág a zápor zuhogva ejti szirmát
holló a szél az ékkő tócsában mossa tollát
szép zöld haját lebontja a kukorica elszáll
e szíromzuhogásból a tündöklő ökörnál

Fehér virág kezekben szétporló liliomszál
szétporló tenyeredből szökkent e liliomszál
szétporló zuhatagból ahogy a szírom elszáll
eltűntél aki köztünk angyali zene voltál

RADNÓTI MIKLÓS: Hajnal

Lassan száll a szürke és a kék még
lassabban szívárog át az égen,
homályban áll az erdő s minden ág
puhán mozog, úgy mint a vízfenéken.

A szürkesség eloszlik, győz a kék,
minden égi füstöt magába fal
s a dúdoló hajnal elé szalad
két fiatal fa, sötét lábaival.

Harsány fürtökben lóg a fény s a táj
sok ág-bogán ökörnál lengedez,
ragyogva lép az erdő szertesztét,
lépte vidám és egyszerre lenge lesz,

nedves fején a nappal táncba kezd
s a réten nem jöhet most senki át...
ezüst halakat virágzik a tó
és az éleshangú reggel így kiált:
halihó ha-hó ha-hó halihó!

RADNÓTI MIKLÓS: Április

Ragyogó rügyre ült le most a nap
s nevetve számárfület mutogat.
Madárfi erre eltátja csőrét,
hunyorog feléje a nevető rét
s a bárány is csodálkozik. Csoda
hogy nem billen ki száján a fogsora.

Ragyogó rügyön álldogál a nap,
indulni kész, arany fején kalap.
Fiatal felhő bontja fönt övét
s langyos kis esőt csorgat szertesztét,
a rügy kibomlik tőle és a nap
pörögve hull le és továbbsszalad.

RADNÓTI MIKLÓS: Változó táj

RADNÓTI MIKLÓS: Naptár

A 12 hónapot felsoroló verset bontva mondassuk, hiszen így lehet az évszakok változatosságát is visszaadni.

RADNÓTI MIKLÓS: Himnusz a békéről

Az összeállításból József Attila nem hagyható ki. A Radnóti-versek vonulatát követve a kissé könnyedebb hangú tájleíró verseket keressük inkább.

JÓZSEF ATTILA: Csak az olvassa

Csak az olvassa versemet,
ki ismer engem és szeret,
mivel a semmiben hajóz
s hogy mi lesz, tudja, mint a jós,

mert álmaiban megjelent
emberi formában a csend
s szívében néha elidőz
a tigris meg a szelid őz.

JÓZSEF ATTILA: Perc

JÓZSEF ATTILA: Tavasz van

Tavasz van, tavasz van, gyönyörű tavasz,
A vén Duna karcsú gőzösökre gondol,
Tavasz van! Hallod-e? Nézd, hogy karikázik
Mezei szagokkal a tavaszi szél.

Jaj, te, érzed-e? Szerető is kéne,
Friss, hóvirághúsú, kipirult suhanás.
Őzikém, mondanám, ölelj meg igazán!
Minden gyerek lelkes, jóizú kacagás!

Tavasz van, gyönyörű! Jót rikkant az ég!
Mit beszélsz? korai? Nem volt itt sose tél!
Pattantsd ki a szíved, elő a rügyekkel –
A mi tudónkból száll ki a tavaszi szél!

JÓZSEF ATTILA: Kertész leszek

Akár a megzenésített változat is bejátszható, jó lenne, ha a nézők és a szereplők együtt énekelnék.

JÓZSEF ATTILA: Hangya

A bábok között elaludt a hangya.
Szél, a bábokat most el ne fúdd!
Különben jó az is.

Kis, fáradt fejét csillámokra hajtja
és alszik véle csöpp árnyéka is.

Egy szalmaszállal fölkelteni szépen!
De jobb, ha már indulunk haza,
erősen beborult –

A bábok között elaludt egy hangya
és – hopp – egy csöpp már a kezemre hullt.

JÓZSEF ATTILA: Tószunnyadó

JÓZSEF ATTILA: Ringató

JÓZSEF ATTILA: Gyöngy

Gyöngy a csillag, úgy ragyog,
gyöngyszilánkokként potyog,
mint a szőlő, fürtösen,
s mint a vízcsepp, hűvösen.

Halovány bár a göröngy,
ő is csámpás barna gyöngy;

a barázdák fölfüzik
a bús földet díszítik.

Kezed csillag énekem
gyenge csillag fejemen.
Vaskos göröngy a kezem,
ott porlad a sziveden.

Göröngy, göröngy, elporlik,
gyenge csillag lehullik,
s egy gyöngy lesz az ég megint,
összefogva sziveink.

JÓZSEF ATTILA: Altató

A műsor zárásaként válogathatunk még Weöres Sándor verseiből, akinek éppen idén, a Magyar Kultúra Napján emlékeztünk halálának 25. évfordulójára.

A versek megzenésített változatait megkereshetjük a világhálón is. Sebő Ferenc, a Kaláka, Halász Judit, Koncz Zsuzsa, a Tarisznyások együttes, Ágnes Vanilla, Joós Tamás, a Twist Oliver kórus – hosszan folytathatnánk a sort, hogy ki mindenkit érdemes egy-egy bevágás erejéig megjelölni.

A korszerű technikát is segítségül hívhatjuk, projektor segítségével látványos vetítés prezentálható. Ügyelni kell azonban a választásra, hogy csak szépen hangzó, jó minőségű felvételt használjunk fel.